

MANUALI I PËRDORIMIT

S-21

1. UDHËZIME TË PËRGJITHSHME

Ky manual ka për qëllim të prezantojë përdoruesin e arkës me funksionet e saj, si dhe masat e sigurisë. Manuali përmban të gjitha informacionet në lidhje me programimin, shitjen dhe raportimin me pajisjen.

1.1. SHKURTESAT E PERDORURA

ECR-(Electronic Cash Register) Arkë fiskale me memorie fiskale

FM-Memoria Fiskale

EJ-Zhurnali Kontrollues Elektronik

1.2. MASA SIGURIE. KONTROLLI I MJEDISIT

1.2.1. Masa sigurie

- Mos e instaloni ECR afër burimeve të ujit të rrjedhshëm dhe mos e spërkatni me ujë ose lëngje të tjera.
- Mos e instaloni ECR në sipërfaqe të paqëndrueshme për të shmangur përmbysjen e tij.
- Mos e instaloni ECR afër burimeve të nxehtësisë.
- Mos e instaloni ECR në sipërfaqe vibruese ose sipërfaqe përcjellëse të dridhjeve.

- Furnizimi me energji elektrike i ECR duhet të ketë një tension prej 220 V dhe një frekuencë prej 50 Hz. Fikni gjithmonë furnizimin me energji elektrike të ECR duke përdorur butonin kryesor para se ta lidhni ose shkëputni atë nga rrjeti.
- Lidhni ECR vetëm në priza elektrike që përputhen me standardet. Nëse spina nuk është në përputhje me kërkesat, kontaktoni një elektrikist të kualifikuar.

- Të gjithë prizat e zgjatura të përdorur duhet të jenë në përputhje me të njëjtin standard. Mos lidhni asnjë motor elektrik, ngrohës ose pajisje të tjera në të njëjtin kordon zgjatues.
- Mos përdorni kablo të furnizimit me energji të dëmtuar dhe mos lejoni që kablloja e furnizimit me energji të shtypet ose të vuloset.

- Mos futni objekte metalike në ECR për të shmangur goditjet elektrike.
- Shkëputeni ECR nga priza para se ta pastroni dhe mos përdorni detergjentë agresivë.

- Mos u përpiqni të riparoni ECR -në tuaj. Në rast problemi kontaktoni shërbimin e autorizuar të riparimit.
- Fikni ECR dhe kontaktoni shërbimin e autorizuar të riparimit në vijim

Rastet:

- Nëse kabloja e furnizimit e ECR është dëmtuar;
- Nëse ndonjë lëng është derdhur mbi ECR;
- Nëse ka një dëmtim mekanik të ECR;
- Nëse ECR nuk funksionon si duhet.

1.2.2. Kontrolli i mjedisit

- Ikona në të djathtë - koshja e mbeturinave - do të thotë që ky produkt nuk duhet të hidhet së bashku me plehrat shtëpiake. Për të mbrojtur mjedisin natyror dhe shëndetin e njeriut, ju lutemi ndani këtë produkt nga mbeturinat e tjera dhe riciklojeni atë.

2. HYRJA NË ARKË FISKALE

1. Tastiera;
2. Kopertina e printerit;
3. Shfaqja e operatorit;
4. Shfaqja e klientit;
5. Ndërfaqja e USB

2.1 Tastiera, Pamja e përgjithshme dhe përshkrimi i butonave

					ON/OFF-Ndez/Fik paisjen
					-Tërhiq letrën
					FUNC-Funksion/ndrim roli i butonit
					MODE-Modaliteti
					QTY-Sasia
					VD-Kthen veprimin në një hap paraprak
					PLU-Kontrolloni çmimin
					+/- -zhvendos kursorin në opsione të ndryshme
					0-9 - për hyrjen e informacionit dixhital
					CL-pastro
					. - , / ? ! \ " # \$ % & * = < >
					D1-Kaloni midis shkronjave të vogla, ikonave të numrave të mëdhenj: abc, Abc, ABC, 123
					D2-Kalimi midis gjuhëve SRP, ENG, SHQ

Tastiera e ECR përbëhet nga 34 çelësa, të ndarë në disa grupe:

Butonat numerikë: nga 1 në 9 duke përfshirë 0 dhe - për futjen e informacionit dixhital.

Butonat e shitjes: nga D1 deri në D4 për departamentet dhe PLU për artikujt.

Butonat funksionalë: të gjithë çelësat e tjerë. Përshkrimi funksional më poshtë.

Ekranet

ECR është e pajisur me 2 ekrane grafike për arkëtarin dhe klientin, duke ju lejuar të praktikoni kontroll vizual mbi funksionimin e ECR. Për më shumë rehati, ekrani i arkës është me 2 rreshta, 2x16 karaktere.

Printer

Printer termik me shpejtësi të lartë, me zhurmë të ulët, Easy Load Line me rezolucion 8 pika për mm dhe shpejtësi deri në 60 mm/sek.

RAM

Një pjesë integrale e ECR që siguron ruajtje për akumulimin e regjistrave të shitjeve, parametrat e programuar dhe informacione të tjera të përkohshme.

Memoria Fiskale

Të gjitha transaksionet ruhen në një memorie fiskale. Të gjitha të dhënat e ruajtura në memorien fiskale nuk mund të shkatërrohen ose ndryshohen. Blloku i Memories Fiskale (FM) është një njësi autonome që kufizon qasjen në regjistrat e ruajtur dhe i mbron ata nga dëmtimet mekanike dhe ndikimet e tjera negative. Prodhuesi "vulos" bllokun FM duke parandaluar qasjen e paautorizuar në regjistra.

2.2 SPECIFIKIMET FUNKSIONALE

Klasat e TVSH -së	8
Regjistrimet FM	Gjithsej 2000 për raporte ditore dhe ngjarje special
Arkëtarët	Për 20 me emrin e programueshëm (20 karaktere) dhe fjalëkalimin (deri në 6 shifra)
Llojet e pagesave	Gjithsej 4 1 kryesore IN CASH (monedha kombëtare) 3 shtesë
Departamentet	40 me të programueshëm: emri (23 karaktere), çmimi, Klasa e TVSH -së, parametri i llojit të çmimit, shitje e vetme
Artikuj	Deri në 65000 me të programueshëm: emri (32 karaktere), çmimi, çmimi parametri i tipit, Klasa e TVSH -së, shtojca e Departamentit, sasia në magazinë, parametri për sasinë e orës dhe numri i barkodit.

Programimi i barkodit të artikullit me skaner të barkodit

Zgjidh artikullin. Lexoni barkodin e artikullit në etiketë me skanerin e barkodit të lidhur me ECR dhe konfigurimin. Nëse barkodi lexohet saktë, lëshohet një sinjal i vogël i zërit dhe barkodi printohet. ECR nuk lejon barkode identike për artikuj të ndryshëm.

FCR ka aftësinë për t'u lidhur me / në një sërë pajisjesh të jashtme nëpërmjet llojeve të ndryshme të ndërfaqeve me tel dhe pa tel sipas tabelës:

Tipi i ndëraqes	Disponueshmëria
USB VCP Kompjuterike	Po
BlueTooth Kompjuterik	Po
WiFi Kompjuterik	Po
Lexues Barkodi USB	Po*

Moduli GPRS

Moduli GPRS ka për qëllim të dërgojë të dhëna fiskale drejtpërdrejt në zyrën e taksave. Kur bëni një raport ditor arka dërgon të gjitha të dhënat që ruhen në memorien fiskale në serverin e zyrës së taksave.

2.3 Furnizimi me energji ECR

2.3.1.Furnizimi me energji elektrike

ECR furnizohet me mbushës të jashtëm **9.6V/ 2.75A**.

2.3.2 Furnizimi me bateri akumuluese të integruara.

ECR TREMOL S ka mundësi të punojë me bateri të integruara të tipit **Li-Ion 7.4V > 2000mAh** dhe duhet të montohet nga qendra e shërbimit. Karikimi i akumulatorit është automatik kur ECR është i kyçur në rrjetin elektrik.

Cikli i ngarkimit të plotë është rreth 10 orë. Me akumulatorët e ngarkuar plotësisht ECR printon të paktën 2000 kartëmonedha me një shitje të vetme secila dhe mund të durojë 12 orë në modalitetin e gatishmërisë. Për të siguruar jetëgjatësinë më të madhe të baterisë ndiqni këto rregulla:

1. Gjithmonë ngarkoni bateritë në nivelin maksimal;
2. Pasi të jetë fikur, lidheni përsëri pas disa orësh pune;
3. Nëse ECR nuk përdoret më shumë se 30 ditë, hiqni bateritë. Me

2.4 ECR KONSUMIMI DHE ZËVENDSIMI I TYRE

Në varësi të tipit ECR, dy rrotulla letre termike me specifikimet e mëposhtme:

rrokulliset:	Ø 48mm. ↔ 57 mm.
model:	TREMOL S

2.4.1 Zëvendësimi i rrotullës së letrës (ushqyerja)

ECR monitoron disponueshmërinë e kasetave të marrjes dhe ditarit dhe kur të mbarojë secila prej tyre funksionimi i tij pezullohet dhe shfaqet mesazhi “**Asnjë letër**”. Për të rivendosur funksionimin e ECR kryeni udhëzuesin e mëposhtëm hap pas hapi në varësi të modelit ECR.

- Ngrini kapakun e printerit duke shtypur pak pjesën e pasme të tij.
- Ndani spinën e ditarit dhe hiqni shiritin e vjetër të ditarit. Për të ushqyer faturën e re dhe kasetat e ditarit hiqni mbetjet e atyre të vjetrave.
- Hapni kapakun e brendshëm duke ngritur levën.
- Hiqni vulat e kasetave të reja dhe shkurtoni skajet e tyre duke u siguruar që ato janë katrore.
- Vendoseni shiritin me sipërfaqen e tyre të ndjeshme ndaj nxehtësisë poshtë. Kasetat e ditarit është në të djathtë të shiritit të marrjes.
- Tërhiqeni skajin e lirshëm jashtë brazdës dhe mbyllni kapakun e printerit me një shtytje të lehtë.
- Furnizoni letër të mjaftueshme nga kasetat e ditarit derisa të ketë mjaft shirit në dispozicion për të siguruar montimin e shiritit të marrjes në vrimën e mbështjelljes së mbështjelljes. Spiralla, së bashku me letrën është montuar përsëri në mekanizmin e mbështjelljes.
- Mbyllni kapakun e printerit pasi fundi i lirshëm i shiritit të marrjes të kalojë nëpër folenë e tij. Shtypni butonin - **CL** për ta rifilluar funksionimin.

3. HYRJA NË MODET E OPERIMIT TË ECR

Mënyrat e funksionimit të ECR zgjidhen duke shtypur **MODE** ose butonat “+” ose “-“ dhe shtyp fjalëkalimit me tastierë.

Fjalëkalimet mund të ndryshohen në modalitetin e funksionimit “Programim”. Nëse fjalëkalimi për modalitetin “Programim” humbet, ju lutemi kontaktoni institucionin e shërbimit.

Mënyrat e funksionimit dhe fjalëkalimet e tyre të paracaktuara janë:

Modaliteti	Shfaq informacionin	Fjalëkalimin
"Shitje" Regjistrimi i shitjeve	Shitje	0 =
"Raport Z" Raportet ditore me zero	Raportet Z	1 1 1 1 1
"Raport X" raporton pa zeruar	Raportet X	2 2 2 2 2
"Programim" ECR programimi	Programi	3 3 3 3 3

3.1 Harta e Tastierës

Butona	7	8	9	4	5	6	1	2	3	0
ENG	A B C	D E F	G H I	J K L	M N O	P Q R S	T U V	W X Y Z		
SRP	A B V G	D Đ E	Ž Z I	J K L	M N O	P Q R S	T Č U F	H C Š		
SHQ	A B C Ç	D E Ë F	G H I	J K L	M N O	P Q R S	T U V	W X Y Z		

. ->hapsira

CL-> fshij

+/- ->kalo në karaktere të ndryshme

4. FUNKSIONALITETI I ARKËS FISKALE

4.1 Ndezja e Arkes Fiskale:

-Për të ndezur Arkën Fiskale shtyp butonin “ON”

5. REGJISTRIMI I OPERATORËVE (SHITËSVE)

- Për të regjistruar operatorin shtyp “MODE” 4 herë
- Te opsioni “Program” shtyp “3333” per tu kycur në regjistrimin e artikujve.
- Me butonat “+ ose -“ kaloni te opsioni 6 “Operatorët” TOTAL
- Për të regjistruar një operatorë ku shfaqet menyja per operatorë.
- Brenda menisë së operatorit gjenden:
  - Emri,
  - Fjalëkalimi,
  - Numri i operatorëve brenda biznesit

6. REGJISTRIMI I ARTIKUJVE

- Për të regjistruar artikuj së pari shtyp butonin “**MODE**” 4 herë
- Te opsioni “**Program**” shtyp “**33333**” për tu kycur në regjistrimin e artikujve.
- Me butonat “+/-“ kaloni tek opsioni nr.5 (Artikujt) dhe shtyp “**TOTAL**” per te regjistruar nje artikull ku shfaqet menyja per artikull. Brenda menus gjënden:

-Emri (34 karktere max)-Emërto produktin/shërbimin në bazë të hartës së tastieres (3.1) dhe pas emërimit shtyp **TOTAL** dhe me + kaloni te cmimi.

-Cmimi(0.00 deri 999999.99)-Cakto cmimin dhe shtyp **TOTAL**, me + kaloni te opsioni “Cmimi Falas”.

-Cmimi Falas është “**PO**”, me butonin **TOTAL** ndërro dhe vendose “**JO**”, me + kaloni tek TVSH grupet.

-Grupi i TVSH (A, C, D, E, F) **C->0%**, **D->8%**, **E->18%** me **TOTAL** ndërro grupin e TVSH bazuar në cilin grup hyni.

-Sasia: me butonin “**=**” vendos sasinë e artikullit në dispozicion, “**+**” rritni dhe tregoni sasinë e artikullit në dispozicion dhe “**-**” ulni sasinë e disponueshme.

Me butonin **PY** kaloni në artikullin e radhës për ta regjistruar, me butonin **ST** kaloni në artikull paraprak.

- Për të dal nga opsioni “Artikujt” shtyp “**MODE**” tri herë.

7. SHITJET

- Për të hyrë në opsionin e shitjes shtyp “**MODE**” dhe passwordi është **0** dhe shtyp **TOTAL**

7.1 Shitje e një kuponi të thjeshtë

- Së pari shtyp “**PLU**” për t’i shfaqur artikujt
- Për të zgjedhur një artikull me “**+**” ose “**-**” zgjedh cilin artikull dhe “**TOTAL**”, nëse dëshironi të shtoni më shumë artikuj shtyp “**PLU**” zgjedh artikullin dhe “**TOTAL**”
- Për të zgjedhur sasinë e artikullit shtyp sasinë pastaj butonin “**QTY**” ->“**PLU**” dhe “**TOTAL**” për të përfunduar shitjen.

7.2 Kuponi me ulje dhe ngritje në përqindje

- Shtyp “**PLU**” dhe zgjedh artikullin
- Shtyp në tastirë vlerën e përqindjes që dëshironi ta ngritni/zbritni dhe butonin “+/-“ dhe “**TOTAL**”

7.3 Kuponi me ulje dhe ngritje në vlerë

- Shtyp “**PLU**” dhe zgjedh artikullin
- Shtyp në tastirë vlerën e ngritjes/zbrtjes që dëshironi pastaj butonin “**FUNC**”, “+/-“ dhe “**TOTAL**”

7.4 Kuponi me ulje dhe ngritje në përqindje në nëntotal

- Shtyp “**PLU**” dhe zgjedh artikullin
- Shtyp butonin “**ST**” shtyp në tastier, vlerën e përqindjes që dëshironi ta ngritni/zbritni dhe butonin “+/-“ dhe “**TOTAL**”

7.5 Kuponi me ulje dhe ngritje në vlera në nëntotal

- Shtyp “**PLU**” dhe zgjedh artikullin
- Shtyp butonin “**ST**” dhe shtyp në tastirë vlerën e ngritjes/zbrtjes që dëshironi pastaj butonin “**FUNC**”, “+/-“ dhe “**TOTAL**”

7.6 Kuponi me anulim

- Shtyp “**PLU**” dhe zgjedh artikullin
- Për të anuluar artikullin shtyp butonin “**VD**” dhe zgjedh artikullin të cilin dëshironi ta anuloni dhe në fund “**TOTAL**”

7.7 Kuponi me kthim/storno

- Shtyp “**PLU**” dhe zgjedh artikullin
- Për të kthyer artikullin shtyp butonin “**FUNC**” dhe “**VD**” pastaj zgjedh artikullin të cilin dëshironi ta anuloni dhe në fund “**TOTAL**”

7.8 Kuponi me të gjitha llojet e pagesave

- Shtyp “**PLU**” dhe zgjedh artikullin
- Shtyp butonin “**ST**” dhe zgjedh vlerën e shumës që dëshironi të paguani me llojin e pagesës,
- Shtyp “**PY**” për të zgjedhur llojin e pagesës dhe në fund “**TOTAL**”

7.9 Vlera e shtuar në PEF (nga menaxheri)

- Për të shtuar para në arkë, zgjedh vlerën në tastjerë dhe shtyp “**+**” dhe “**TOTAL**”

7.10 Vlera e tërhequr në PEF (nga menaxheri)

Për të tërhequr para në arkë, zgjedh vlerën në tastjerë dhe shtyp “**-**” dhe “**TOTAL**”

7.11 Kopja e Kuponit

- Për të shtypur kopjen e kuponit shtyp butonin “**FUNC**” dhe “**_**” KIJDES! Kopja e kuponit shtypet vetëm një herë.

7.12 Ndrim i gjuhës gjatë shitjes

- Për të ndërruar gjuhën në modin e shitjeve shtyp “**FUNC**” dhe “**+**”

8. RAPORTET FISKALE

8.1 Raporti Fiskal Ditor-Z

- Raporti Fiskal Ditor ose Z-Raporti shtypet për të mbyllur shitjet ditore.
- Shtyp “**MODE**” 2 herë dhe shtyp passëordin “**11111**” ku si opsion zgjedh “**Raport Fiskal Ditor**” dhe “**TOTAL**”.

8.2 Raporti periodik nga memoria fiskale

Ekzistojnë tri lloje të Z-Raporteve nga memori fiskale

8.2.1 Raporti i shkurtër periodik Z

- Nënkupton raportin i cili nxjerrë vetëm totalin e shitjeve

8.2.2 Raporti i përmbledhur periodik Z

- Nënkupton raportin i cili nxjerrë totale, shitjet në secilin grup të TVSH-së

8.2.3 Raporti i detajuar periodik Z

- Nënkupton raportin nga data në datë e caktuar nga perdoruesi

8.3 Kopja e Raportit Fiskal Z

- Tek opsionet Raportet Fiskale Z shtyp passwordin “11111”
- Me butonin “+/-“ lëviz tek opsioni “Kopja e Raportit Z”

E njëjta procedurë vlen edhe për X raporte

8.4 Raporti Fiskal Ditor-X

- Raporti Fiskal ose X-Raporti shtypet për të shikuar gjendjen e Paisjes Fiskale.
- Shtyp “**MODE**” 3 herë dhe shtyp passëordin “**22222**” ku si opsion zgjedh “Raport Fiskal Ditor” dhe “**TOTAL**”.

9. NËN-MËNYRAT E PROGRAMIMIT

ECR është programuar në nën-mënyra, të cilat zgjidhen nga menuja e lëvizjes duke përdorur + ose - duke shtypur butonin përkatës:

BUTONAT	Emri	Funksioni
1	<i>Parametrat</i>	Programimi i konfigurimeve të sistemit dhe parametrave të përgjithshëm.
2	<i>Periferi</i>	Cilësimet e parametrave të komunikimit
3	<i>Grupet e TVSH -së</i>	Programimi i vlerave të normave të TVSH -së
4	<i>Departamentet</i>	Programimi i parametrave të departamentit
5	<i>Artikuj</i>	Programimi i parametrave të artikullit
6	<i>Operatorët</i>	Programimi i parametrave të operatorit
7	<i>Komunikimi</i>	Programimi dhe raportimi i mënyrës së komunikimit
8	<i>Testet</i>	Testet ECR dhe ndryshimi i fjalëkalimeve të hyrjes
	<i>Data/Ora</i>	Vendosni datën/kohën

Tek të gjitha këto nën-mode të programimit, butoni MODE e anulon operacionin dhe e kthen ECR-në te menuja e mëparshme.

DATA DHE KOHA

- Data dhe ora mund të vendosen vetëm kur bëhet një raport zero
- Në main Shtypni menunë "**Programimi**"
- Futni datën në formatin **DD-MM-YY** dhe konfirmoni me **TOTAL**.
- Pas datës caktoni kohën në formatin **HH-MM** dhe konfirmoni me **TOTAL**. Data dhe ora e re janë shtypur.